Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 12. detsember 2024
(OR. en)

16820/24

CT 128
ENFOPOL 523
COTER 250
JAI 1859

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	12. detsember 2024
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	16020/24
Teema:	Nõukogu järeldused, mis käsitlevad Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ühiste terrorismivastaste jõupingutuste tugevdamise tulevasi prioriteete – Nõukogu järeldused (12. detsember 2024)

Delegatsioonidele esitatakse lisas nõukogu järeldused, mis käsitlevad Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ühiste terrorismivastaste jõupingutuste tugevdamise tulevasi prioriteete, mille nõukogu (justiits- ja siseküsimused) kiitis heaks 12. detsembril 2024. aastal toimunud 4068. istungil.

LISA

Nõukogu järeldused, mis käsitlevad Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ühiste terrorismivastaste jõupingutuste tugevdamise tulevasi prioriteete

Sissejuhatus

a) Terrorism ja vägivaldne äärmuslus ning radikaliseerumine kujutavad endast jätkuvalt märkimisväärset ohtu Euroopa Liidule ja selle liikmesriikidele ning seetõttu peaksid terrorismivastased ja ennetavad jõupingutused jääma esmatähtsaks.

b) Destabiliseerivad sise- ja välissündmused, nagu Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu ja jätkuv konflikt Lähis-Idas, on mõnes liikmesriigis suurendanud terrorismiohu taset ning aidanud intensiivistada radikaliseerumist ja sotsiaalset polariseerumist, mis võib viia terrorismi ja vägivaldse äärmusluseni kogu liidus.

c) Terrorismioht on keerulisem kui kunagi varem ja selle põhjuseks on mitmesugused tegurid. Need hõlmavad ohte, mis lähtuvad üksi tegutsejatest, Islamiriigi, sealhulgas selle Khorāsāni provintsi haru (ISKP) tekitatavat suurenenud välisohtu, uute tehnoloogiate väärkasutamist terrorirühmituste ja -osalejate poolt, vägivaldsete süsteemivastaste äärmuslike liikumiste kasvu, mida ei seostata konkreetsete ideoloogiatega, ning ideoloogiate hägustumist, mis toob kaasa vägivallale kalduvate veendumuste kombinatsiooni. Euroopa Liidule kõige suuremaks ohuks on endiselt džihadistlik terrorism, samal ajal on mõnes liikmesriigis väga suur vägivaldsest paremäärmuslusest tulenev oht.

d) Radikaliseerumine on endiselt peamine probleem, milles veebiruumil on oluline roll, eelkõige alaealiste jaoks, võimaldades terroristliku sisu kiiret levikut ja õhutades sotsiaalset polariseerumist, mida võivad süvendada välisriigist lähtuvad infomanipulatsioonid ja sekkumised, sealhulgas riiklike ja valitsusväliste osalejate desinformatsioonitegevus.

e) Peame jätkama ennetavaid jõupingutusi, mille eesmärk on toetada kohalikke osalejaid ja praktikuid, tugevdada kogukonna vastupanuvõimet radikaliseerumisele ning suurendada koostööd haridusasutuste, kogukondade ja usurühmadega. Endiselt on oluline võidelda radikaliseerumise vastu vanglates, pöörates erilist tähelepanu radikaliseerunud kinnipeetavate ja terroriaktide eest süüdi mõistetud isikute vabastamisega seotud ohtudele. Lisaks on oluline tagada, et riiklikud ja Euroopa vahendid ei toetaks tahtmatult üksikisikuid ja organisatsioone, kelle tegevusel on ebaseaduslik eesmärk või kes edendavad väärtusi, mis on vastuolus Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud väärtustega.

f) Endiselt valmistab muret asjaolu, et kahtlustatavad kolmandatest riikidest pärit terroristidest välisvõitlejad ja terrorirühmitustega seotud isikud võivad Euroopa Liitu imbumiseks kasutada ära rändevooge. Selleks, et tugevdada avastamist, parandada teabevahetust ja kontrolli välispiiridel, on tehtud suuri jõupingutusi. Sellest hoolimata peavad liikmesriigid siiski jätkama oma jõupingutusi, et avastada ja hoida ära selliste isikute sisenemist ELi territooriumile ja seal liikumist.

g) Samal ajal on endiselt suur probleem selliste kolmandate riikide kodanike tagasisaatmine, kes kujutavad endast julgeolekuohtu ja viibivad ELis ebaseaduslikult, ning nende jätkuv viibimine ELis kujutab endast pidevat julgeolekuohtu. Seetõttu on äärmiselt oluline tagada nende inimeste tõhus ja kiire tagasisaatmine, kellel ei ole või enam ei ole õigust riigis viibida ja kes kujutavad endast julgeolekuohtu. Lisaks peame jätkama lahenduste otsimist, et tegeleda sellistest isikutest tuleneva julgeolekuohuga, keda ei ole võimalik kohaldatavat ELi õigust ja rahvusvahelist õigust täielikult järgides välja- ja tagasisaatmise lubamatuse tõttu oma päritoluriiki tagasi saata.

h) Viimase viie aasta jooksul on terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastases võitluses ning radikaliseerumise ennetamisel tehtud suuri edusamme ning komisjoni ELi terrorismivastase võitluse tegevuskava on tõhusalt rakendatud. Edusamme on tehtud ka muudes asjakohastes terrorismivastase võitlusega tegelevate asutuste tööd hõlbustavates sisejulgeolekupoliitika meetmetes ja algatustes, nagu parem teabevahetus.

i) Viimastel aastatel vastu võetud nõukogu järeldused[1] on endiselt väga asjakohased ja neid tuleks täielikult rakendada. Koos iga kuue kuu tagant koostatavate ELi ohuhinnangutega terrorismivastase võitluse valdkonnas moodustavad need jätkuvalt tervikliku tegevusraamistiku.

Üldised kaalutlused

1. Liikmesriigid on jätkuvalt pühendunud võitlusele terrorismi ja vägivaldse äärmusluse kõigi vormide ja ilmingute vastu, et tagada oma kodanike julgeolek ja turvalisus, kaitstes samal ajal selliseid väärtusi nagu demokraatia, põhiõigused ja õigusriik. Liikmesriigid, komisjon ja ELi asutused on teinud kõik nõuetekohaselt tööd selle nimel, et tugevdada liidu vastupanuvõimet terrorismile ja vägivaldsele äärmuslusele, ning peaksid jätkama ühiselt tegutsemist ja tõhustama koostööd.

2. Paralleelselt käesolevate järeldustega võtab nõukogu vastu järeldused sise- ja välistegevuse tugevdamise kohta terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastu võitlemisel. Sellega seoses tuletatakse meelde, et 2020. aasta detsembris kinnitas Euroopa Ülemkogu taas ELi terrorismivastase võitluse koordinaatori rolli. ELi terrorismivastase võitluse koordinaatoril on keskne roll terrorismivastase võitluse alase töö koordineerimisel liidus, liidu terrorismivastaste suhete tugevdamisel kolmandate riikidega ning terrorismivastase võitluse alaste jõupingutuste sise- ja välisaspektide vaheliste seoste tugevdamisel. ELi terrorismivastase võitluse koordinaatori ülesanne on jälgida ka terrorismivastast võitlust käsitlevate nõukogu järelduste rakendamist.

3. Selleks et tõhusalt reageerida muutuvatele ohtudele ning pidades silmas uut institutsioonilist tsüklit ja ELi sisejulgeoleku strateegilise raamistiku läbivaatamist, on vaja koos liikmesriikidega kohandada ja veelgi tugevdada Euroopa Liidu terrorismivastase võitluse strateegiat. Seetõttu tervitab nõukogu asjaolu, et komisjoni uue koosseisu volituste poliitilistes suunistes rõhutatakse vajadust terrorismi ja vägivaldse äärmusluse ennetamist ja nende vastu võitlemist käsitleva uue ELi tegevuskava järele, et tegeleda uute ja tekkivate ohtudega.

[1] 9997/22; 16335/23; 16336/23.

4. Käesolevates järeldustes toob nõukogu esile peamised valdkonnad, kus on vaja teha suuremaid jõupingutusi tegevuse tõhususe suurendamiseks, ning seab strateegilised eesmärgid. Eesmärk on kujundada ELi terrorismivastast poliitikat ja meetmeid, sealhulgas ennetamise valdkonnas, järgmiseks viieks aastaks.

I. Horisontaalsed poliitikanõuded, mis aitavad kaasa sisejulgeoleku kõrgele tasemele ja terrorismivastaste meetmete tõhususele

5. Võttes arvesse asjaolu, et riiklik julgeolek jääb iga liikmesriigi ainuvastutusse, on terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastu tõhusaks võitlemiseks vaja terviklikku ja kooskõlastatud Euroopa lähenemisviisi, mis on üksikute poliitikavaldkondade ülene ja millesse on integreeritud üldpõhimõtted. Terrorismiohu terviklikuks käsitlemiseks tuleks uurida täiendavat koostoimet terrorismi töörühma ja muude nõukogu ettevalmistavate organite, eelkõige terrorismi töörühma (rahvusvahelised aspektid) (COTER) ja terrorismivastaste piiravate meetmete töörühma (COMET) vahel, austades samal ajal terrorismi töörühma volitusi ja konkreetseid prioriteete.

6. Vajame tasakaalustatud lähenemisviisi, mis kaitseks kõiki põhiõigusi, sealhulgas Euroopa kodanike õigust turvalisusele ja eraelu puutumatusele. Selleks peame muutma nähtavamaks terrorismivastase võitluse ja sisejulgeolekuga tegeleva kogukonna, kelle ülesanne on kaitsta meie ühiskonda, edendades positiivset narratiivi, mis rõhutab nende seaduslikke operatiivvajadusi.

7. Seaduslik juurdepääs andmetele ja nende säilitamine, sealhulgas õiguslikult ja tehniliselt usaldusväärsed lahendused elektroonilisele sidele juurdepääsuks loetavas vormingus, on oluline terroristliku tegevuse edukaks avastamiseks, ennetamiseks, uurimiseks ja selle eest vastutusele võtmiseks. Seetõttu peab õiguskaitse- ja terrorismivastase võitlusega tegelevatel asutustel olema võimalik pääseda tõhusalt juurde digitaalandmetele, austades täielikult põhiõigusi ja asjaomaseid andmekaitsealaseid õigusakte, järgides samal ajal vajalikkuse, proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtteid ning ilma üldiselt nõrgendamata krüpteerimist, mida peetakse oluliseks vahendiks valitsuste, tööstuse ja ühiskonna küberturvalisuse kaitsmisel.

8. On äärmiselt oluline, et sideteenuste osutajad täidaksid täielikult õiguskaitse- ja terrorismivastase võitlusega tegelevate asutuste õigusnõudeid, mis on seotud seadusliku juurdepääsuga andmetele kooskõlas kohaldatavate õiguslike kohustustega. Lisaks on oluline, et tehnoloogia- ja kommunikatsiooniteenuste osutajad teeksid uute tehnoloogiate ja teenuste arendamisel ja rakendamisel ametiasutustega koostööd.

9. Terrorismivastast võitlust ja õigusasutusi tuleks toetada nende jõupingutustes terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastu võitlemisel, sealhulgas koolituse, suutlikkuse suurendamise ja asjakohaste vahendite eraldamise kaudu. ELi rahaliste vahendite paindlik eraldamine ja tõhus kasutamine võib neid jõupingutusi märkimisväärselt tõhustada, ilma et käesolevad järeldused mõjutaksid tulevast mitmeaastast finantsraamistikku.

10. Investeeringud julgeolekualastesse teadusuuringutesse ja innovatsiooni, mis toetavad terrorismivastaseid jõupingutusi, sealhulgas uuenduslike lahenduste edendamine piirihalduses, tehisintellekti vahendid, suurandmete analüüs, dekrüpteerimistehnoloogiad, biomeetriliste andmete analüüsid ja digitaalkriminalistika vahendid, on õiguskaitse- ja terrorismivastase võitlusega tegelevate asutuste jaoks keskse tähtsusega, et pidada sammu kiiresti areneva tehnoloogiaga.

11. Selleks et tõhusalt reageerida muutuvatele ohtudele, tuleks terrorismivastase poliitika ja meetmete väljatöötamisel arvesse võtta ELi luure- ja situatsioonikeskuse (INTCEN) hinnanguid ja ülevaateid, mis põhinevad liikmesriikide strateegilisel luureteabel ja Europoli analüüsidel. Luureandmetel põhineva olukorrateadlikkuse suurendamiseks on jätkuvalt oluline tugevdada ELi ühtset luureandmete analüüsi suutlikkust, suurendades selle ressursse ja suutlikkust kooskõlas strateegilise kompassi eesmärkidega.

12. Terrorismi rahastamine kujutab endast julgeolekule kriitilist ja süsteemset ohtu, võimaldades rühmitustel värvata ja koolitada rünnakute läbiviijaid, rünnakuid kavandada ja läbi viia. Euroopas kogutud vahendeid ei kasutata mitte ainult Euroopas, vaid need saadetakse ka terroristlikele organisatsioonidele välismaal, aidates neil suurendada nende suutlikkust korraldada rünnakuid Euroopa pinnal. Digitehnoloogiat, näiteks krüptovara ja veebiplatvorme, kasutatakse sel eesmärgil üha enam, samas kui traditsioonilised rahastamismeetodid, nagu sularahamaksed ja hawala, on endiselt laialdaselt kasutuses ja neid on raske jälgida. Lisaks kasutavad terroriorganisatsioonid järjest sagedamini väliskonflikte rahaliste vahendite hankimiseks ka ELis, peites oma vägivaldseid kavatsusi heategevusliku tegevuse taha. Seetõttu tuleb tugevdada ja toetada liikmesriikide suutlikkust terrorismi rahastamist edukalt tuvastada, jälgida, uurida ja selle eest vastutusele võtta ning sellised rahalised vahendid ja varad külmutada ja arestida. Samuti on oluline tõhustada avaliku ja erasektori partnerlusi asjaomaste sidusrühmadega, et edendada paremat juurdepääsu finantsteabele.

13. Samal ajal on vaja ühiseid jõupingutusi, et piirata rühmade ja osalejate, sealhulgas selliste vägivaldsete äärmusrühmituste kõigi vormide rahalisi vahendeid, kes edendavad radikaliseerumist, vaenu või väärtusi, mis on vastuolus ELi lepingu artiklis 2 sätestatutega. See hõlmab soovimatu välisrahastamise vastaseid meetmeid. ELi internetifoorumis ning ülemaailmsetes avaliku ja erasektori terrorismivastastes algatustes tehtav töö on samuti oluline, et võidelda selliste rühmade ja osalejate veebipõhise rahastamise vastu.

14. Tuleb jätkata jõupingutusi, mille eesmärk on takistada terroristide ja vägivaldsete ekstremistide juurdepääsu tulirelvadele, lõhkeainetele ning keemilisele, bioloogilisele, radioloogilisele ja tuumamaterjalile, ning jõupingutusi droonide pahatahtliku kasutamise vastu võitlemiseks. See hõlmab õigusraamistiku ja selle rakendamise võimalike allesjäänud lünkade kõrvaldamist, liikmesriikide avastamissuutlikkuse parandamist, ning kujunemisjärgus tehnoloogiatest, näiteks 3D-printimisest tulenevate probleemide lahendamist. Jätkuv koostöö Ukraina ja Lääne-Balkani riikidega on äärmiselt oluline, et piirata tulirelvade salakaubavedu liitu.

Sellega seoses kutsub NÕUKOGU LIIKMESRIIKE üles:

15. suurendama oma valmisolekut ja reageerimisvõimet seoses võimalike terrori- ja vägivaldsete äärmuslaste rünnakutega. Seda võib teha korrapäraste õppuste, tiheda koostöö ja parimate tavade jagamise kaudu, samuti suurendades vajadusel terrorismivastase võitlusega tegelevate asutuste kaasamist kuritegevusega seotud ohte käsitlevasse valdkondadevahelisse Euroopa platvormi (EMPACT);

16. jätkama asjakohaste vahendite eraldamist teadusuuringuteks ja innovatsiooniks terrorismivastase võitluse ja õiguskaitse valdkonnas ning pakkuma eksperditeadmisi ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskusele,

ja kutsub KOMISJONI üles:

17. tagama vajaliku toetuse sisejulgeolekuasutustele ja -võrgustikele, eelkõige Europoli Euroopa terrorismivastase võitluse keskusele (ECTC), Europoli analüüsiprojektile „Relvad ja lõhkeained“, ELi innovatsioonikeskusele ja Atlase võrgustikule. Eesmärk on võimaldada neil laiendada ja kohandada oma abi ja operatiivtuge, et need vastaksid liikmesriikide konkreetsetele vajadustele;

18. eraldama asjakohased teadusuuringute alased rahalised vahendid sisejulgeolekuga seotud projektidele, pöörates erilist tähelepanu terrorismivastase võitlusega tegelevate asutuste erivajaduste rahuldamisele ning uuenduslike lahenduste kasutuselevõtu ja käivitamise toetamisele;

19. tõhustama dialoogi veebiplatvormidega ja töötama välja tulemusliku lähenemisviisi, et rakendada tõhusa õiguskaitse eesmärgil andmetele juurdepääsu käsitleva kõrgetasemelise töörühma soovitusi, milles käsitletakse õiguskaitseasutuste vajadust saada juurdepääs elektroonilisele sidele, et tulemuslikult ja seaduslikult oma ülesandeid täita ning põhiõigusi täielikult austades kuritegusid ennetada, avastada ja uurida;

20. töötama välja tervikliku strateegia terrorismi ja vägivaldse äärmusluse ennetamiseks ja nende vastu võitlemiseks, võttes arvesse käesolevates järeldustes loetletud peamisi sekkumisvaldkondi ja soovitatud meetmeid ning edendades hiljutistes nõukogu järeldustes esitatud algatusi. Seda tööd tuleb teha koostöös liikmesriikidega, lähtudes uuest sisejulgeoleku strateegiast ning terrorismi ja vägivaldse äärmusluse ennetamist ja nende vastu võitlemist käsitlevast ELi tegevuskavast,

ning kutsub KOMISJONI ja LIIKMESRIIKE üles:

21. kaaluma edasisi samme seoses kapitali liikumist ja makseid käsitlevate haldusmeetmete raamistikega, nt rahaliste vahendite, finantsvara või majandusliku kasu arestimine, et piirata terrorismi ja vägivaldse äärmusluse rahastamist kõigis selle vormides, kooskõlas punktides 12 ja 13 sätestatud eesmärkidega.

II. Peamised sekkumisvaldkonnad terrorismivastaste jõupingutuste tugevdamiseks

i) Teabevahetus

22. Oluline on tõhustada ja parandada teabe sisestamist Euroopa andmebaasidesse, kasutades täiel määral ära eelkõige Schengeni infosüsteemi (SIS), aga ka Europoli infosüsteemi (EIS) ja Europoli analüüsiprojekte ning Interpoli andmebaase kooskõlas kohaldatava ELi ja riigisisese õigusega. Need vahendid on olulised liikmesriikide toetamiseks terrorismiohtu kujutavate isikute avastamisel ja jälgimisel ning neid tuleks pidevalt optimeerida.

23. Terrorismivastase võitlusega tegelevatel asutustel peab olema vajalik suutlikkus, et täielikult kasutada ära teabevahetusvahendeid, andmebaase ja nende koostalitlusvõimet. Seetõttu on äärmiselt oluline kõnealuseid ametiasutusi toetada vajaliku võimekuse, teadmiste ja parimate tavade kujundamisel, et tagada nimetatud ressursside tõhus ja tulemuslik kasutamine nende operatiivtöös.

24. Samm edasi on ELi liikmesriikide õiguskaitseasutuste ühise arusaama edendamiseks tehtud töö, mis põhineb mittesiduvatel kriteeriumidel, mille põhjal liikmesriigid hindavad, millised isikud kujutavad endast terroristlikku või vägivaldset äärmuslikku ohtu, eesmärgiga lisada see teave Euroopa andmebaasidesse, mõjutamata erinevaid sellealaseid riigisiseseid õigusakte.

25. Oluline on täielikult ära kasutada Europoli volitusi, viimistledes ja sõlmides uusi rahvusvahelisi lepinguid, mis hõlbustavad isikuandmete vahetamist Europoli ja prioriteetsete kolmandate isikute vahel. Selliste lepingute puudumisel on vahetu ohu korral, igal üksikjuhul eraldi, jätkuvalt oluline isikuandmete kiire vahetamise võimalus, järgides seejuures täielikult kohaldatavat ELi õigust.

26. Selleks et uurida võimalusi mere- ja maismaatransporti kasutavate reisijate andmete kasutamiseks õiguskaitse eesmärgil, jääb nõukogu huviga ootama komisjoni ettekannet aruandluskohustuste ühtlustamist käsitleva teostatavusuuringu kohta.

Sellega seoses kutsub NÕUKOGU LIIKMESRIIKE üles:

27. sisestama kõik kättesaadavad andmed terrorismiohtu kujutavate isikute kohta asjakohastesse Euroopa andmebaasidesse ja infosüsteemidesse ning kasutama täielikult ära võimalust sisestada terrorismiga seotud hoiatusteateid SISi kooskõlas ELi ja riigisisese õigusega kui õiguslikest või operatiivsetest kaalutlustest ei tulene teisiti,

kutsub KOMISJONI üles:

28. esitama, pärast SISi eelseisvat hindamist ning võttes nõuetekohaselt arvesse teostatavust ja proportsionaalsust , edasised sammud selleks, et võtta kasutusele päringutabamuse teadete vabatahtlikul vastuvõtmisel põhinev SISis registreeritud terroristidest välisvõitlejate päringutabamuse saamise järgne menetlus teabevahetuse parandamise eesmärgil,

ning kutsub KOMISJONI ja LIIKMESRIIKE üles:

29. täiendavalt kaaluma, võttes arvesse eelseisva teostatavusuuringu tulemusi ja Euroopa Kohtu praktikat, kuidas saaks mere- ja maismaatransporti kasutavate reisijate andmete kogumist kõige paremini ära kasutada ja seda teabevahetustavadesse integreerida,

ja kutsub KOMISJONI üles:

30. Euroopa Kohtu 21. juuni 2022. aasta otsust kohtuasjas C 817/19 arvesse võttes hindama direktiivi 2016/681 („broneeringuinfo direktiiv“) rakendamist.

ii) Terrorismiohtu kujutavate isikute infiltreerumise avastamine ja selle ärahoidmine

31. Tuleb tagada tugev piirikontroll ja julgeolek, sealhulgas kõigi reisijate süstemaatiline kontrollimine asjaomastes andmebaasides Euroopa Liidu välispiiridel ning suurendada biomeetriliste andmete ja muu olemasoleva tehnoloogia kasutuselevõttu, et hoida ära terrorismiohtu kujutavate isikute avastamata sisenemine ELi territooriumile. Need jõupingutused suurendavad liidu üldist julgeolekut.

32. Selleks tuleb tugevdada terrorismivastase võitluse, piirihalduse ning sisserände- ja varjupaigaasutuste üldist suutlikkust koos koordineeritud jõupingutustega terroristlike organisatsioonidega seotud kolmandate riikide isikute infiltreerumise avastamiseks ja ärahoidmiseks võimalikult varases etapis liitu sisenemisel.

33. Sisenemiskeeldude kasutamine endast terrorismiohtu kujutavate kolmandate riikide kodanike suhtes ja neid isikuid käsitlevate andmete sisestamine SISi on oluline vahend terroristidest välisvõitlejate Euroopasse sisenemise takistamiseks. Sisenemiskeeldude väljastamist käsitlevad riiklikud õiguslikud ja institutsioonilised raamistikud on aga liikmesriigiti erinevad. Sellest tulenevalt võib osutuda probleemseks isikute suhtes kehtestatud sisenemiskeeldude väljastamine ja SISis registreerimine kui kõnealuste isikute ja väljastava liikmesriigi vahel puuduvad otsesed seosed või suhted. Seda probleemi tuleks käsitleda, eelkõige 9. juunil 2022 vastu võetud nõukogu järeldustele 9997/22 järelmeetmeid võttes.

34. Kui riiki sisenemise ja riigis viibimise keeldu käsitlevaid hoiatusteateid ei ole võimalik SISi sisestada, tuleks kaaluda SISi määruse (2018/1862) artikli 36 kohast võimalust sisestada hoiatusteateid varjatud kontrolliks, küsitluskontrolliks või erikontrolliks vastavalt iga juhtumi eripärale. Liidu huvides sisestatav informatiivne hoiatusteade on pärast rakendamist täiendav vahend selliste juhtumite käsitlemiseks, kus kolmanda riigi kodanik kujutab endast ohtu ELile, kuid mitte tingimata mõnele konkreetsele liikmesriigile.

35. Samuti on oluline suurendada jõupingutusi, et teha kindlaks terrorismi või terroristliku tegevusega seotud isikute reisiharjumused ja kokkupuuted.

36. Võttes nõuetekohaselt arvesse üksikisikute põhiõigusi, hõlbustavad koostööd ja teabevahetust sisserände- ja varjupaigaasutuste ning terrorismivastase võitlusega tegelevate asutuste vahelise koostöö edendamisel tehtud edusammud, eelkõige kontaktpunktide võrgustiku loomise ja selles vabatahtliku osalemise kaudu. Sellega seoses on olulised riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES), ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) rakendamine ning Euroopa andmebaaside koostalitlusvõime.

37. Väga oluline on tõhustada koostööd transiidi- ja päritoluriikidega, et hõlbustada teabevahetust terrorismiohtu kujutavate isikute kohta ning selliste isikute tõhusat tagasisaatmist. Sellega seoses on keskse tähtsusega rände välismõõtmealane koostöö ja kõigi olemasolevate vahendite kasutamine suhete tihendamiseks ja tugevdamiseks kolmandate riikidega, eelkõige vastastikku kasulike partnerluste kaudu.

38. Oluline on kasutada EMPACTi suure riskiga kuritegelike võrgustike prioriteedi tulemusi, Europoli suure riskiga kuritegelike võrgustike kõige ohtlikumate kuritegelike võrgustike kaardistamist ja INTCENi esitatud strateegilist luureteavet, et parandada arusaamist organiseeritud kuritegelike rühmituste ja terroriorganisatsioonide vahelistest võimalikest seostest ning lõhkuda võimalikke kuritegelikke sidemeid.

Sellega seoses kutsub NÕUKOGU LIIKMESRIIKE üles:

39. jätkama lahkumisettekirjutustel põhinevate hoiatusteadete sisestamist SISi; tagama kolmanda riigi kodaniku lahkumisettekirjutust käsitleva SISi hoiatusteate asjakohase kasutamise, märkides ära, kas isik kujutab endast ohtu avalikule korrale, avalikule julgeolekule või riigi julgeolekule. Samuti palutakse liikmesriikidel veelgi ühtlustada selliste nn julgeolekumärgete (SISi määruse 2018/1860 artikli 4 lõike 1 punkti o tähenduses) kasutamist kogu tagasisaatmismenetluse vältel, jagades häid tavasid;

40. jätkama terrorismiohtu kujutavatele kolmandate riikide kodanikele riiklike sisenemiskeeldude väljastamist kooskõlas oma riigisisese õigusega ning laiendama neid meetmeid Schengeni alale vastavalt SISi määruse 2018/1861 artiklile 24. Tuletatakse meelde, et terroriaktidega seotud juhtudel peetakse hoiatusteadete sisestamist SISi alati proportsionaalseks, eelkõige siis, kui on tõsine alus arvata, et kolmanda riigi kodanik on terroriakti toime pannud, või kui on selgeid märke kavatsusest panna selline kuritegu toime liikmesriigi territooriumil,

ning kutsub LIIKMESRIIKE ja KOMISJONI üles:

41. jätkama edasiste sammude kaalumist, et hõlbustada sisenemiskeeldude väljastamist terrorismiohtu kujutavate kolmandate riikide kodanike suhtes, sealhulgas juhtudel, kui kõnealuste isikute ja väljastava liikmesriigi vahel puuduvad otsesed seosed või suhted;

42. tegema tööd julgeolekuohtu kujutavate isikute tulemuslikuks tagasisaatmiseks, uurides võimalust optimeerida õigusraamistikku, mis võimaldaks liikmesriikide territooriumil ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike kiirendatud tagasisaatmismenetlust, eriti kui nad on julgeolekuohtu kujutavate isikutena kindlaks tehtud, ning töötada ühiselt selle nimel, et tugevdada suhteid prioriteetsete kolmandate riikide ja päritoluriikidega, et hõlbustada selliste isikute väljasaatmist.

iii) Võitlus terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastu internetis

43. Digikeskkond pakub radikaliseerumisele üha suuremat kasvupinda, kuna terroristlikud ja vägivaldsed äärmuslikud organisatsioonid kasutavad veebiplatvorme oma ideoloogiate levitamiseks, jälgijate värbamiseks, rahaliste vahendite kogumiseks või ülekandmiseks ning vägivalla õhutamiseks, sealhulgas infoga manipuleerimise kaudu, kusjuures nende sõnumid on suunatud ja jõuavad üha noorema publikuni.

44. Internetis leviva terrorismi ja vägivaldse äärmusluse ning radikaliseerumise vastu võitlemine nõuab koordineeritud ja mitmetahulist lähenemisviisi, mis hõlmab tihedat koostööd valitsuste, internetipõhiste teenuste osutajate, kodanikuühiskonna ning õiguskaitse- ja terrorismivastase võitlusega tegelevate asutuste vahel. Selle töö tõhustamiseks on väga oluline liikmesriikide aktiivne osalemine.

45. Koostööd internetipõhiste teenuste osutajatega tuleks tõhustada, et võidelda terroristliku ja vägivaldse äärmusliku sisu levikuga ning ergutada neid vähendama sotsiaalset polariseerumist või väärinfot soodustava kahjuliku, kuid seadusliku sisu levikut ja algoritmilist võimendamist, mis võib viia terrorismi ja vägivaldse äärmusluseni. ELi internetifoorumi raames tehtav töö on väärtuslik ning tuleb jätkata veebiplatvormide kaasamist sellise sisu leviku tõkestamisse ja selle vastu võitlemisse.

46. Terroristliku veebisisu levitamise vastu võitlemist käsitleva määruse (terroristliku veebisisu määrus) ja digiteenuste määruse vastuvõtmisega on tehtud märkimisväärseid edusamme digitaalse teenuse osutajate vastutusele võtmisel nende platvormidel leiduva ebaseadusliku sisu eest. Neid määrusi tuleks viivitamata täielikult rakendada ja rangelt jõustada. Samuti on hädavajalik tegeleda koostööst keelduvate digiteenuse osutajate põhjustatud probleemidega.

47. Europoli spetsiaalne veebiplatvorm (PERCI), mis toetab eemaldamiskorralduste ja esildiste väljastamist ja edastamist, on oluline samm nende tõhusa rakendamise suunas. Europol on ka märkimisväärselt panustanud, eelkõige oma internetisisust teavitamise üksuse (IRU) töö ja terroristliku veebisisu vastu võitlemisele suunatud internetisisust teavitamise päevade korraldamise kaudu. Europol peaks neid jõupingutusi jätkama.

48. On oluline, et liikmesriigid osaleksid aktiivselt hiljuti käivitatud ELi radikaliseerumise ennetamise teadmuskeskuse tegevuse kujundamises. See aitab tagada, et teadmuskeskuse tööprogramm on kooskõlas liikmesriikide, poliitikakujundajate ja praktikute vajadustega ning et selle tulemused on laialdaselt kättesaadavad ja mõjukad nii poliitikakujundajate kui ka praktikute seas.

Sellega seoses kutsub NÕUKOGU LIIKMESRIIKE üles:

49. jätkama jõupingutusi, et parandada ühist arusaamist terroristlikust propagandategevusest ja selle mõjust terrorismi ja vägivaldse äärmusluseni viivale radikaliseerumisele ja sotsiaalsele polariseerumisele, pöörates erilist tähelepanu sellise propaganda mõjule alaealistele, samuti vaimse tervise rollile radikaliseerumise protsessis. Selles töös on oluline komisjoni ja asjaomaste ametite toetus ning koostöö internetipõhiste teenuste osutajate, kodanikuühiskonna ja muude sidusrühmadega, kui see on asjakohane,

ning kutsub KOMISJONI üles:

50. jätkama terroristliku veebisisu määruse rakendamisega seotud parimate tavade jagamist ning uurima ja käsitlema võimalikke lünki õigusraamistikus, samuti seda, kuidas terroristliku veebisisu määruse ja digiteenuste määruse rakendamist kõige paremini ühtlustada terroristliku veebisisu määruse hindamisel, võttes samal ajal arvesse õiguskaitse- ja terrorismivastase võitlusega tegelevate asutuste operatiivvajadusi, ning

51. võtma meetmeid, et tegeleda nõuetele mittevastavate veebiplatvormide põhjustatud probleemidega, täites rangelt digiteenuste määrust väga suurte veebiplatvormide puhul ja jätkates koostööd platvormidega ning omistades sellisele koostööle piisavat poliitilist tähtsust, sealhulgas ELi internetifoorumi raames.